

SENAT
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
V KADENCJA

Warszawa, dnia 6 listopada 2002 r.

Druk nr 242 S

SPRAWOZDANIE

KOMISJI USTAWODAWSTWA I PRAWORZĄDNOŚCI

**o projekcie uchwały w osiemdziesiątą rocznicę przywrócenia Senatu Rzeczypospolitej
(druk nr 242)**

Marszałek Senatu w dniu 25 października 2002 r. – zgodnie z art. 79 ust. 1 Regulaminu Senatu – skierował do Komisji Ustawodawstwa i Praworządności projekt uchwały w osiemdziesiątą rocznicę przywrócenia Senatu Rzeczypospolitej w celu rozpatrzenia go w pierwszym czytaniu.

Komisja na posiedzeniu w dniu 6 listopada 2002 r. – zgodnie z art. 80 ust. 2 Regulaminu Senatu – po rozpatrzeniu projektu w pierwszym czytaniu - wprowadziła poprawki do przedstawionego przez wnioskodawców projektu uchwały i wnosi o przyjęcie przez Senat jednolitego, załączonego projektu uchwały w osiemdziesiątą rocznicę restytucji Senatu Rzeczypospolitej.

Przewodnicząca Komisji
Ustawodawstwa i Praworządności
(-) Teresa Liszcz

U C H W A Ł A
SENATU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

z dnia

w osiemdziesiątą rocznicę restytucji Senatu Rzeczypospolitej

28 listopada bieżącego roku mija 80 lat od pierwszego posiedzenia Senatu Rzeczypospolitej, przywróconego w Polsce odrodzonej po ponad 100 latach niewoli przez Konstytucję Marcową.

Senat Drugiej Rzeczypospolitej, wbrew swojej długiej i świetnej tradycji, został ukształtowany jako organ władzy ustawodawczej o bardzo ograniczonych kompetencjach. Mimo to, dzięki swej powadze i kwalifikacjom członków, zyskał wysoką pozycję w państwie. W pełni wykorzystując i umacniając swą aktywną postawą konstytucyjne uprawnienia, znacząco wpływał na jakość ustawodawstwa i łagodził grożące stabilności państwa konflikty polityczne.

Obecny Senat Rzeczypospolitej, ponownie wskrzeszony w roku 1989 po przerwie spowodowanej czasami okupacji i Polski Ludowej, czuje się spadkobiercą wielkiej tradycji Senatu Pierwszej i Drugiej Rzeczypospolitej. Ta tradycja zobowiązuje do tego, aby Senat jako izba rozsądku i umiaru, przy najlepszym wykorzystaniu konstytucyjnych uprawnień, pełnił funkcję strażnika dobrego prawa i stabilizacji politycznej państwa oraz opiekuna Polonii i Polaków za granicą.

Uchwała podlega ogłoszeniu w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej "Monitor Polski".

UZASADNIENIE

Senat jest głęboko zakorzeniony w historii Państwa Polskiego.

W Pierwszej Rzeczypospolitej istniał od XIV wieku jako Rada Królewska, a od końca XV wieku także jako jeden z trzech stanów powstałego wówczas Sejmu – obok króla i Izby Poselskiej. W skład ówczesnego Senatu wchodził dożywotnio mianowani przez króla dostojnicy duchowni i świeccy.

W Konstytucji 3 Maja Senat stanowił jedną z dwóch izb sejmowych, o mniejszych niż Izba Poselska kompetencjach. Składał się z biskupów, wojewodów i kasztelanów.

Po rozbiorach Senat – jako jedna z dwóch izb Sejmu, złożona z dostojników mianowanych przez panującego – istniał w Księstwie Warszawskim i Królestwie Polskim.

Po odzyskaniu przez Polskę niepodległości zamiar przywrócenia Senatowi spotkał się początkowo z ostrym sprzeciwem sił lewicowych, które uznawały drugą izbę parlamentu za ostoję konserwatyzmu. W wyniku kompromisu politycznego Senat zaistniał w Konstytucji Marcowej w 1921 r. jako drugi obok Sejmu organ władzy ustawodawczej, wybieralny, lecz o mocno ograniczonych kompetencjach.

Po wyborach w dniu 12 listopada Senat I kadencji Drugiej Rzeczypospolitej zebrał się na inauguracyjnym posiedzeniu w dniu 28 listopada 1922 r., otwartym przez Naczelnika Państwa Józefa Piłsudskiego. Pierwszym marszałkiem Senatu został wybrany Wojciech Trąpczyński, pod którego laską, Izba ta gromadząca wiele wybitnych osobistości duchownych i świeckich, osiągnęła wielki prestiż w państwie. Pełniła też rolę protektora polskiej emigracji i Polaków za granicą.

Konstytucja Kwietniowa 1935 r. umocniła pozycję Senatu w stosunku do Sejmu lecz jednocześnie oba te organy ustawodawcze podporządkowano Prezydentowi oraz istotnie ograniczyła prawo wyborcze do Senatu i uznała go za izbę elitarną.

Senat Drugiej Rzeczypospolitej zebrał się na ostatnim posiedzeniu w dniu 2 września 1939 r., a w dniu 2 listopada tegoż roku został wraz z Sejmem rozwiązany przez Prezydenta Rzeczypospolitej na Obczyźnie, który jednocześnie zapowiedział nowe wybory do Sejmu i Senatu po upływie 60 dni od zakończenia wojny.

Po wojnie, na podstawie sfałszowanych wyników referendum z czerwca 1945 r., Senat został zniesiony (w rzeczywistości tylko 27%, a nie jak podano oficjalnie – 67% głosujących opowiedziało się przeciwko Senatowi).

Przywrócony ponownie w 1989 r. na podstawie Porozumienia Okrągłego Stołu, Senat został "dopisany" w drodze nowelizacji do Konstytucji 1952 r. nie jako równoprawna izba ustawodawcza lecz jako organ o ograniczonych w stosunku do Sejmu kompetencjach.

Niniejsza uchwała ma na celu przypomnienie chlubnych tradycji Senatu, których spadkobiercą czuje się nasza Izba.

Nazwa pliku: 242s
Katalog: P:\5kadenc\druki\200-
Szablon: H:\szablony\DRUK_INI\dru-s-uch.dot
Tytuł:
Temat:
Autor: JOANNA NOWACZYK
Słowa kluczowe:
Komentarze:
Data utworzenia: 02-11-06 11:31
Numer edycji: 4
Ostatnio zapisany: 02-11-06 13:19
Ostatnio zapisany przez: JOANNA NOWACZYK
Całkowity czas edycji: 41 minut
Ostatnio drukowany: 02-11-06 13:50
Po ostatnim całkowitym wydruku
Liczba stron: 4
Liczba wyrazów: 725 (około)
Liczba znaków: 4 134 (około)